

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Május 28.

Vasárnap.

XXIV. évfolyam. 43. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Égész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetői és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt érteke 30 fillér.
A hirdetések s nyílt érteke díja előre fizetendő.

Az emberszeretet ünnepe előtt.

Nem a mi pátriánkban lesz az ünnep mához egy hétre, hanem a fővárosban. Mégis úgy érezzük, hogy az a mi ünnepünk. Egy országos nagy áldozása a jótékonyágnak, a hová mi is fölme gyünk mert nem jelentéktelen nekünk, előttünk, hogy részvételünkkel, vagy részvételünk nélkül történik-e meg az országos zászlóbontás korunk legborzalmasabb betegségének, a tüdővésznek leküzdésére? Ugy érezzük, hogy a mit egy nagyszívű ember fáradhatatlan buzgalma nagy társadalmi jelszóvá, fölriasztó kiáltássá tett, hogy mentsük meg a tüdőbetegeket, az miránk, városunk, megyénk emberszerető férfaira igen is tartozik. Hány beesett arcu sápadt, vagy orcáján pirral festett, a halállal eljegyzett ember pusztul el mi közöttünk, pedig azok megannyiát meglehetne menteni. És hiába teszik az ellenvetést, hogy a József kir. Herceg Szanatorium Egyesület jövő vasárnapi országos gyűlése minket nem érdekelhet, mert hiszen az egyesület az egész ország tüdőbetegeit nem gyógyíthatja. Bizonyynal úgy van! Nem gyógyíthatja, ha magára hagyjuk, de ha kiesi, nagy közpolgár és főrend most az áldott lelkű Augusztá kir. hercegnő mellé áll, aki egy új keresztes háborút indít, a melynek hadi felszerelése a jó szív, áldozat-

készség és emberszeretet, — akkor rövid idő alatt megizmosodó liga alakul edes hazánkban a tüdővész ellen. Legyen ami jelszavunk, hogy a tüdővész ellen küzdő mozgalmaterősen, nagy buzgósággal és valljuk meg: sok szerencsével kezében tartó József kir. Herceg Szanatorium Egyesületi erősítendő szanatoriumi bizottságot szervezünk és szándékunkról tanúságot tenni fölme gyünk a budapesti országos zászlóbontó ünnepre.

Az egyesület célja országos, kiterjed az ország minden vidékére és csak rajtunk mulik, hogy kiterjedjék reánk. A mához egy hét múlva tartandó országos gyűlés után széleskörű mozgalmat indít, hogy a pusztító kór ellen való védekezés hassa át a szíveket. Igyekszik bevonni az orvosi kart, melynek tagjait felolvasásokra, népszerű ismertetésekre kéri fel. Népszerű röpiratokat oszt szét, pályaműveket jutalmaz, tudnivalókat terjeszt, tanácsokat ad a betegség pusztításának enyhítésére. Beviszi a védekezés szükségességének tudatát az iskolai nevelés területére. Megnyerni igyekszik az írói világot, a lelkészi és tanítói kart, hogy általuk a betegség arányáról, ragályos voltáról és gyógyulhatásáról a társadalom minden rétege kellő ismeretet szerezzen. A községek a rájuk néző föladatakról tájékoztatja s ezeknek teljesítésére megfelelő módon serkenti. Elis-

merő jutalmakat oszt ki az orvosoknak, tanítóknak, akik az egyesületnek munkaterületén a legintenzívebb működést fejtik ki. Gondja van az egyesületnek arra, hogy a beteget a családban kikutassa, a családi körből gyógyuloházakba vonja, a népesség szegényebb körében a lakásviszonyokat javítsa. Felveszi tevékenysége körébe a küzdelmet az alkohol ellen, mint a mely egyik oka a tüdőbetegség terjedésének. Egyeseknek gyógysegélyt ad és ellenőrzi, hogy a segély orvosi rendelkezés szerint használtassék föl. Gyógyítóházakat, szanatoriumokat állít a tüdőbetegeknek. A gyógyítóházakba elhelyezett betegek családját segélyezi. Az üdülőbetegeknek olyan foglalkozásról gondoskodik, melyek azok nehezen visszaszerzett egészségének ártalmátaninnesen. Ambulatoriumokat és dispenzatoriumokat állít föl, kolóniát létesít tüdőbetegek részére, általában felöleli a tüdőbetegség csapásai enyhítésének, a védekezésnek az ovó intézkedéseknek, minden tennivalóját.

Mily szép program, mily igazán nagyot, dicsőt korszakost tehet az emberszeretet, ha minden igaz szívűember, a kinek évi 2—4 korona ilyen magasztos célra nem sok, — ide tömörül. Mert az bizonyos, hogy mindezen célokat csak úgy lehet elérni, ha mindazok, akiket jó szívvél érző lélekkel áldott meg a teremtő oda seregelenek.

TÁRGA.

Aranykalászkok.

— Nagy férfiak szép mondásai. —

Megbocsítani és feledni — ebből áll a derék ember boszúja.

Schiller.

A genie nem tanul, hanem tud. Hívatás, adomány, talentum, vagy hányféleképen hívják; talán inkább inspiráció. Némely ember holtig tanulja azt, még sem tudja soha, a másik bele sem néz, mégis megérti.

Jókai.

Az agy or több redőt von s z e l l e m k ö r ü n k r e, mint arcunkra.

Montaigne.

A mit egy nő meg akar tudni, azt kiveszi sirással, vagy kéréssel, vagy édes csókkal.

Mikszáth.

Angyalt, ördögöt megismerni könnyű; embert, férfit, nőt nehéz; ifjú leányt lehetetlen.

Jókai.

A szerelem megfordított hidegletélés; először forró, ezután hideg.

Kisfaludy Károly.

Kihül a föld, az ég sötét lesz;
Szerelem szép ábrándja végez s,
De szende fényt derít reája
Emlékezetnek holdvilága.

Reviczky Gyula.

Tudod-e mi a szerelem? Lemondani mindenről, kiszakítani szivedből emlékeidet, odavetni szívet, dicsőséget, a világot, egy asszonyért. Egy asszonyért minden reményidet s érezni, hogy az asszony való. Érezni e világ közepette, hol mindenki szenved, hogy boldog vagy, ismerni a csalfa emberek között egy szívet, mely hű fog maradni, tudni egy nyugpontot, melyen fáradva megpihenhetsz, ajkadat, melyek érted imádkoznak, szemeket, melyek csak neked nyílnak, egy lányt, melynek Istene vagy, mert boldogítád; egy világot, elkülönözve attól, melyben mások élnek, világot, melyben más életet élsz, más örömeket élsz, más reményekben gyönyörködöl, s melyet karjaiddal átkulesolhatsz, mert kedvesebben áll előtted: ez a szerelem.

Eötvös.

Politikában nem a rokonszenz, hanem a becsületes érdek a legfő irányadó.

Deák.

Politikai pártok hasonlítanak a mágneshez; van egy oldaluk, mely vonz és egy, mely eltaszít.
Gr. Andrássy Gyula.

Ha az ember fiatal, olyan nagyra látja a világot; azt hiszi, hogy az mind tele van az ő barátaival, szeretőivel, alázatos szolgálóival, akiknek mind nincsen előbbvaló dolguk, mint az ő lába számára egyengetni az utat, őt magasztalni, karjaikon hordozni, szerelmükkel boldogítani és fejük fölé emelni.

Lassanként aztán mind összecsúsz szorul a világ. Mindennap egy leckét veszünk, míg utoljára megtanuljuk, hogy az egész világ az otthon négy fala s ami benne egyedül a mienk, az a nő, az anya és a gyermek.

Jókai.

Csendben s tiszta szándékkal véghez vitt jótétemények holtak, kik a sirban élnek, virágok, melyek a zivatart kiállják, csillagok, melyek soha le nem tűnnek.

Talmud.

Sem kőtorony, sem rézből vert falak
S szűk légű börtön, sem kemény bilincs
A szellem erejét meg nem köthetik.

Shakespeare.

Pünkösdi rózsám, szép virágom,
Hervadva tűnő ifjúságom!

Nem fogunk megszűnni ezt a nemes ügyet jelentősége szerint az olvasók pártolásába ajánlani. Egyelőre pedig tegyük jelszónak: — Fölmegyünk mához egy hétre Budapestre, hogy a tüdőbetegség elleni küzdő liga alá esküdjünk.

A képviselőház ülése. A képviselőházban máj. 24-ikén Justh Gyula elnökölt.

Justh Gyula bemutatta a képviselőháznak Teleki Arvéd gróf újvidéki képviselő mandátumát és azt az állandó bíráló választmány elé terjesztették.

Okolicsányi László jegyző jelenti, hogy Kussuth Ferenc az önálló vámterület autonóm vámtarifa szerint való behozatalára törvényjavaslatot nyújtott be.

Ugyazintén indítvány érkezett be a kivándorlási törvényre vonatkozólag.

A szabadelvűpárt értekezlete. A szabadelvűpárt intézőbizottsága május 26-án részletesen foglalkozott a kormányzásban rövid idő alatt bekövetkezendő változásról. A követendő politikai magatartás felől határozatot nem hoztak.

A válság.

A szerdai nap lehervasztotta az utolsó napok reményéseit, Andrássy Gyula gróf missziója nem járt a legcsekélyebb sikerrel sem. A legújabb kibontakozási kísérlet is, melynek Burián báró közös pénzügyminiszternek Budapestre érkezése volt a kezdete, teljességgel meghiusult.

Andrássy Gyula gróf máj. 24-én délelőtti megjelent ő felsége előtt és a koalíció megbízása alapján hiteles magyarázatot adta a szövetségzett baloldal felfogásának, mely a feliratban csak homályosan és hézagosan jut kifejezésre. Ezen audiencián kiderült, hogy a koalíció felfogása még mindig a régi intranzigens, az utolsó hetekben pedig egyáltalán nem enyhült meg. Viszont a korona sem adta még jelét annak, hogy elhagyta volna a koalíció előtt már régebben ismeretes álláspontját.

Andrássy Gyula gróf tehát csak azt a felvilágosítást adhatta az audiencia eredményéről tudakozódó újságíróknak, hogy ez az eredmény teljesen negatív.

Azok a nagy differenciák, melyek a koronát és a koalíciót a gazdasági, de főképpen a katonai kérdésekben elválasztották egymástól, mint a szerdai audiencián kétségtelenül kitűnt, nem esőkentek és még a régi erővel állják útját a kibontakozásnak. Ily körülmények között természetesen szóba sem ke-

rülhetett a koalíciós kabinetalakítás dolga és bármely politikusnak miniszterelnökké designálása.

Andrássy gróf, akinek missziója véget ért, már vissza is tért Budapestre, hogy a koalíció vezérlőbizottságának hirt adjon arról, hogy ma még mindig oly messze vagyunk a politikai bonyodalom megoldásától, mint harmadfél hónappal ezelőtt.

Egyelőre már most a Tisza kormány fölmentése és ügyvezető miniszterium kinevezése lesznek a válság mértékjelzői.

Mi a célja az alkoholizmus elleni kongresszusnak!

E kongresszus célja, hogy a tudomány erejével a fölvilágosítás és szervezés fegyvereivel sikra szálljon az emberiség legalatomosabb ellensége, az alkohol ellen. Az alkohol nem az ellenség, de a jóbarát képében jelenik meg, bebizelgi magát kellemével, s észre se vesszük, miként válik az élvezet szokássá, a szokás szenvedéllyé, s e szenvedély miként sodorja szerencsétlen áldozatát betegségbe, nyomorba, bűnbe, halálba.

A szesz italok a szervezet legfontosabb alkotórészeit támadják meg, miáltal a szervek életműködése csökken s a legkülönbözőbb súlyos betegségek keletkeznek. A légutak és a tápcsatorna állandó hurutja, a májnak, a veséknek végzetes idült gyulladása, a szívizomzat teltengése és elfajulása, a véredek megkeményedése s e betegségeket oly gyakran kísérő tünetek, mint vizebetegség, gutaütés, köszvény stb. mind az állandó alkoholmérgezésnek gyakori következményei.

De még borzasztóbb a pusztítás, melyet az alkohol az idegrendszerben idéz elő. Kisebb mennyiségben is leszállítja az agyvelő finomabb működési képességét, nagyobb mennyiségben pedig mérgező hatása nyilvánvaló. Már az egyszeri alkoholmérgezés az ittasság is megfosztja az egyént hosszabb-rövidebb ideig öntudatától, itélő és tájékozó képességétől, esztől; a szesz italokkal való állandó visszaélés pedig megbénítja, megfojtja az idegsejteket, az okos embert butává, a becsületest becsületlené teszi, előidézi az idegeknek, az agynak, a léleknek és elmének súlyos, legnagyobb részét gyógyíthatatlan betegségeit.

És még ez sem tetőzte be pusztításainak borzasztó sorozatát: megtámadja a szervezet legfontosabb sejtjeit, a csirkejteket s az utódok egész serege ebben leli nyomorúságának forrását. És éppen az utódokra kifejtett ezen elkoresosító hatása teszi az alkoholt az emberiség legborzasztóbb ellenségévé, mert itt már nem az egyén, hanem az egész faj állandó, biztos romlásáról és elfajulásáról van szó.

De hadd beszéljenek a tények, a számok. A felnőtt férfiaknak több, mint tízedrészét a közvetlen

alkohol okozta betegségek pusztítják el. E mellett tanuskodnak a kórházak és bonctermek statisztikai s az orvosi gyakorlat tapasztalatai. E tekintetben a versenyt az alkoholizmussal csak egyetlen betegség veheti fel: a tuberkulózis. S az emberiség e két öldöklő csapása között szoros összefüggés is bizonyult be, mert az alkohollal mérgezett szervezet jóval csekélyebb ellentállást képes kifejteni a tüdővész és egyéb fertőző betegségek csiráival szemben.

Az elmebetegeknek több mint harminc százaléka saját, vagy elődjének alkohol mérgezésben találja betegségének okát. A hülyék és elmeengédek, a nyavalyatorfsók, a vízfejűek, törpék pedig túlnyomó nagy számban alkoholista szülöktől származnak. De az utódok elkoresosulása nemcsak ebben nyilvánul, hanem főleg abban is, hogy szervezetük elgyengült, sem testi, sem szellemi ellentállásra nem képes. Sőt mint legújabbban kiderült, az anyák szoptatási képességének elvesztése is legnagyobb részben a szülők alkoholmérgezésének képezi egyik gyászos következményét.

Az igazságszolgáltatás még más elrettentő képét mutatja az alkoholnak. A bűntényeknek átlag vége 42 százalékában kimutatható az alkohol végzetes szereplése, amint a szerencsétlen házasságok, az elválások, az öngyilkosságok egyrésze is az alkohol rovására írható.

Az angol és amerikai életbiztosítások statisztikája pedig világosan és megcáfolhatatlanul bebizonyította, hogy az alkoholévezet az élettartamot rövidíti.

Milyen mily rettenetes perspektíváját nyújtja a jelen és jövő nyomorúságának, az egyén és társadalom pusztulásának s a faj fokozódó elkoresosulásiának.

Mi a teendőnk tehát, hogy útját állhassuk ezen romlásnak?

Mindenekelőtt fel kell világosítanunk a népet, hogy ledönthessük azon elterjedt tévhitet, mely ezen emberirtó mérget a legjelensebb és leghasznosabb tulajdonságokkal ruhazza fel. Tisztába kell jönnünk az alkohol élettani hatásával és azt a néppel megismertetnünk, valamint ki kell oktatni a népet az alkoholmérgezés káros következményeiről. El kell fojtanunk e vést őpp a legfontosabb forrásában: a társadalom minden osztályában elharapódzott ivási szokásokban. Ezen szokások tartják fenn és terjesztik leghatásosabban az alkoholizmust s csábítják az embereket már zsege ijeségükben a rossz példa utánzására. Meg kell győzni embertársainkat az alkohol nélküli társas élet lehetőségéről és előnyeiről. Reá kell mutatnunk azon végzeteljes módra, a melylyel az egyes államok kormányai, de különösen az alkoholtól és az alkoholfogyasztásban anyagilag érdekeltek, a szesz italok fogyasztását elősegítik.

Mindezen kérdések tárgyalását célozza az al-

Osodálva s busan nézlek én:
Pompára oly hamar fakadtál,
Hogy azt az üdvöt, amit adtál.
Amig volt — észre sem vevém.

Kozma Andor.

A sok tapasztalat csak a férfinak ékessége.
Mikszáth.

Két neme van a szépségnek, egyike a kecs,
másika a méltóság: a kecs legyen a nő, a méltóság a férfié.
Cicero.

A hü szerelem nem beszél. Azt tett dicsőíti,
nem a szavak.
Shakespear.

A szerelem egy s örök,
Nem fűdi el néma rög;
Ketté a halál sem vágja:
Átalér az más világba.

Arany.

Aki a politikában fenyeget a nélkül, hogy le
is sujtana, könnyen sebesíthető.

Camartine.

Hogy mely kormány a legjobb? Az, a mely meg-
lassít bennünket, hogy önmagunkat kormányozzuk.
Goethe.

Az ember szívében a természet mindig erősebb
a pártszellemtől.

Camartine.

A gyáva népet meg nem átkozom,
Az nem hibás, annak természete,
Hogy a nyomor szolgáivá bélyegezze
S a szolgaság vérengző eszközévé
Súlyossze.

Madács.

Messze szállong a férfi lángesze, világokat ölel
multon, jövődön mereng tekintete, de a jelenlét tit-
kába csak asszony hat be; amaz bátran itél a külső
életéről, ez a szív érzeteit nézi, s gyöngéd keble első
meghittje a szerkeletet egyet leléjő szerelemnek.

Kisfaludy Károly.

Férfi karban, férfi mellben
Natalom küzd és erő;
Szűz szelidség liljomával
S szerelemmel győz a nő;
S ha nehéz napján a vésznek
Férfiukar védőfala:
A szelid béke szent virányán,
Hölgy — a honnak augyala.

Garay.

Egy létezik számunkra csak, több semmi.
Ismét szerelnai, ismét tönkre menni.

Byron (Abrányi E.)

Egy szép asszony szívünknek angyal
És ördög egyaránt lehet.

Szász Károly.

Mit asszonyszív kigondolt és az Isten nem
fordt el, az ellen védelem nincs.

Jókai.

Leánysemérem hasonló a nyílt virághoz, ha
egy levele letörik, a többi önkényt utánna hull.

Kisfaludy Károly.

Ifjabb korunkban többnyire a tapasztalás, ké-
sőbb az erő hiányzik, hogy valóban nagyot s az
emberiségre nézve hasznosat vihessünk véghez s így
mulik el életünk, melynek első felében nem tudjuk
mit kezdünk erőnkkel, a másodikban, mit kezdünk
tapasztalásainkkal.

Eötvös.

Az elmének föltehetségei — praktikai tekin-
tetbe véve — képelet, emlékezet s ítélet. Ezen há-
rom tehetség egyenlő, vagy inkább egymáshoz illő
arányozata alkotja a tökéletes egészségi agyvelőt s
ha egyike ezen tehetségeknek nagyobb hatalmat,
vagy kiterjedést nyer, az szinte mindig a két más
tehetség kisebbségével s csorbulásával szokott esni.

Széchenyi.

koholizmus elleni nemzetközi kongresszus. E kongresszusra összegyűlnek a művelt világ minden tájáról a tudományok és a társadalmi küzdelemnek legkiválóbb képviselői, hogy ország-világ szeme előtt föltárják az alkoholizmus tényeit, veszedelmeit, s megvitassák az alkoholizmus főbb tételeit s utat és irányt szabjanak a veszedelem elleni küzdelem számára. Így tárgyalni fogják az alkoholnak befolyását az emberi szervezet ellentálló képességére, a testmunkaképességére, valamint az alkoholnak viszonyát a nemü élethez és az átörökléshez. Rendkívül érdekesnek ígérkezik az alkohol táptértékéről terbe vett eszmecsere, valamint a különösen hazánk gazdasági viszonyait érdeklő műbor kérdésének egészségügyi jelentősége. Nem kisebb érdeklődéssel tekinthetünk az alkohol hatásának büntetőjogi megítélésére, melynek egy tisztán jogi, mint elmeorvosi megvilágítása a kongresszusnak munkarendjébe felvételre került.

De legfontosabb és legjelentőségesebb a kongresszus szociálpolitika része. Az alkoholnak hátráltató befolyása a munkásság kulturális fejlődésére az alkohol fogyasztásban érdekelt tőke felhasználásának új irányja, mint az alkoholnak igazi felhasználása stb., valamint ennek alapján az italmérés reformja és az iskolának bevonása az alkoholizmus elleni küzdelembe, oly fontos és életbevágó társadalmi kérdések, hogy azok tárgyalása és megvitatása előreláthatólag nemcsak az állampolgárok széles körének, hanem az államhatalomnak érdeklődését is fel fogja keltetni.

Végül a kongresszus rá fog mutatni az alkoholizmus elleni küzdelem szervezésének szükségességére és bírálat és megítélés tárgyaivá fogja tenni az egy cél felé törekedő, de két úton — a mértékletesség vagy a teljes tartózkodás útján — haladó küzdelem irányát, eredményét és jövőjét.

Ha a küzdőfelek között a küzdelem eszközei tekintetében vannak is ellentétek, abban az egyben úgy a mértékletek, mint az abstinenciák egyetértésnek, hogy céljukat csak úgy fogják elérni, ha mindenkinél érdeklődését és figyelmét az alkoholizmusra ránt fel tudják keltetni. És ezért mindenkinek, aki a nép ügyét szívén viseli, intézzük szavainkat, de különösen hozzátok fordítsunk hazánk szellemi haladásának napszámait. Magyarország tanfőurai, lelkészei és hozzátok Magyarország orvosai, a nemzet egészségügyi tanácsadói, vegyetek részt a kongresszus tárgyalásain, merültek azokból igazságot, vigyék azt a nép közé és így terjesszék a haladást, a szabadságot, a világosságot!

PANÜGY.

Vizsgai értesítés

A közdivásárhelyi m. kir. állami polgári leányiskola 1904—905. tanévi vizsgálatai a következő sorrendben fognak megtartatni:

Junius 15-én d. e. I. osztály.

" " d. u. II. "

" 16-án d. e. III. "

" " d. u. IV. "

" 17-én d. e. 10 órákor záróünnepély.

E vizsgálatokra ugya szülőket, mint a tanügy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja.

Közdivásárhelyen, 1905. máj. 27-én.

Balázs Márton,

áll. polg. leányiskolai igazgató.

IRODALOM.

A Magyar Könyvtár. Radó Antal szerkesztésében immár nyolcadik folyamát élő kitűnő füzetes vállalat, most megjelent áprilisi sorozatában folytatja Mikszáth Kálmán munkáinak népszerű kiadását. Ezutal a nagy elbájosztó egyik legjobbját novellájá van soron: „A demokraták”, melyben páratlan művészetrel festi azt a régi igazságot, hogy nálunk mindenki demokrata — fölfelé. A magyar novellistához egy angol csatlakozik, az annyira népszerű lett Conan Doyle, akinek híres detektív-történeteiből immár a VI. sorozatot bocsátja közzé a Magyar Könyvtár. „A beryll-ékszer története” és „A falusi lakóház” méltó módon sorakoznak Sherlock Holmes főbb tudományos szórakozást nyújtó, még pedig a matematika kedvelőinek. König Dénes folytatja benne „Matematikai mulatságok” címmel azt a nagyszerű munkáját, mely a számok világának csodás titkaiból mondja el és fejti meg a legérdeke-

sebb jelenségeket. A Magyar Könyvtár eddig megjelent 420 számából teljes jegyzéket bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal (Wodianer F. és Fiai r. t., Andrássy-ut 21), valamint bármely könyvkereskedés. Egy-egy szám ára 30 fillér.

NAPI HIREK.

— A hercegprimás jubileuma. Magyarország hercegprimása: Vaszary Kolos bíboros, ki mint főpap és ember egyaránt nagy, május 26-án ülte meg egyéniségéhez méltó eseménytől áldozó pappi szentelésének 50-ik évfordulóját. A jubileumban résztvevő az egész magyar nemzet, mert Vaszary úgy is mint primás, ugyanis mint hazafi osztatlan elismerést vívott ki. Az évfordulóra megleghatag üdvözlőket küldtek X. Pius pápa, I. Ferenc József király, a magyar kormány nevében Gróf Tisza István, továbbá Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter s kívülük még az ország számtalan kitűnősége. A jubileumra még visszatérünk.

— Kinevezés. A király Botskó Antal, esikszeredai aljegyzőt kinevezte a csikszeredai kirtörvényszékhez albíróvá.

— Halálozás. Bodor Miklós, a sepsiszentgyörgyi m. kir. áll. óvónőképzőnek, majd az áll. tanítónőképzőnek éveken át buzgó igazgató-tanára, legutóbb a székelykeresztúri áll. tanítónőképző rendes tanára, áldásos élete 52-ik évében f. hó 24-én Székelykeresztúron, hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt a székely óvónőképző, majd tanítónőképző szervezésében tőrekény munkásságot fejtette ki s azért jó emlékeket hagyott hátra itteni ismerősei, barátai lelkében. Áldás emlékére.

— Orbán napja. A májusi fagyos szentek utolsó rettegő napja, a május 25-iki Orbán nap sűrű esővel jelentkező vihar meggyeszte. Május 24-én délután hatalmas szélvihart tombolt Kézdivásárhelyen és környékén. Az eső déli és északi irányban karéjt képezve, a Feketeügy síkságán egyesült s Maksától — Kézdivásárhelyig és Kovászna vidékén nagy jég-eső pusztította el a terményeket. Este 9 óra után sűrű eső kezdett esni, mely az ellankadt árványzetre, különösen a kapás növényekre volt áldásos, s a kiszáradt kertek talaját megáztatva, lehetővé tette a palánták ültetését. Az eső Orbán napján is szóróványosan a déli órákig tartott, a midőn nagy buzgósággal látott a lakosság az ültetésekhez. A megelőző szélvihar a durább vetéseket, különösen a rostitáblákat helyenként alaposan összekuszálta és ledöntötte, a min csak a meleg napfény képes segíteni. Különben a borus Orbán napnak még volt annyi előnye, hogy a levegő lehűlését kizárta. A borulat folyvást tart s újabb esőre van kilátás.

— Áthelyezés. A földmívelési miniszter Kovács Pal nagy borosnyói kir. főerdész áthelyezte Székelyudvarhelyre.

— Záró-ünnepély. A sepsiszentgyörgyi áll. tanítónőképző-intézet önképzőköré május 28-án d. u. 5 órákor záró-ünnepélyt rendez a következő esinos és érdekes műsorral: 1. Népdalegyveleg. (Karének.) 2. Titkári jelentést tart Páncsöl Erzs. 3. Kéler Béla: Rikóczi-nyitány. Zongorán előadja: Székely Erzs. 4. Ábrányi Emil: A kis savoyard. Szavalja: Ürmösy Róza. 5. Erkel Ferenc: Bánkban. Hegedűn előadja: Barthos Margit. zongorán kíséri: Gödri Anna. 6. Szabados János: A Tisza. Szavalja: Szotyory Anna. 7. Tóth Kálmán—Alföldy L.: Kik voltak a honvédek? (Melodráma.) Szavalja: Rác Jolán, zongorán kíséri: Brosek Margit, hegedűvel: Páncsöl Erzs. 8. Merkler Ador: Czigány tánc. Előadja: a zenekar.

— Hivatali vizsgálatok. Kozma Gyula marosvásárhelyi kir. főügyész és Dr. Ternovsky Béla kir. ítélő táblai elnök az itteni kir. bíróságok és ügyészség hivatalos megvizsgálása céljából héten Kézdivásárhelyen időztek.

— Tanulmányi kirándulás. A sepsiszentgyörgyi m. kir. áll. tanítónőképző-intézet növendékei május 31-én — kedvező idő esetén — kirándulásra mennek Pálmay Lenke igazgatónő és tanári kar több tagjának vezetése alatt Gyulafalvára, hogy ott az ország legnagyobb faipartelepét megletsék.

— Egyháztanácsi ülés. A közdivásárhelyi kantai r. kath. egyháztanács május 28-án, vasárnap d. e. 11 órákor a szokott helyen egyháztanácsi ülést fog tartani, melynek tárgyát a kántorlakra beérkezett ajánlatok tárgyalása s az építéssel kapcsolatos ügyek képezik.

— Szanatóriumi hölgyliga városunkban. Mint értesülünk, a József kir. herceg Szanatóriumi Egyesület hölgyligáját városunkban és megyénk több helyén megalakítják. A liga országos alakuló ülése Budapesten június 4-én lesz, a melyen részt vesz Auguszt kir. hercegnő és Budapest legelőkelőbb közönsége. Impozáns szép ünnepély ígérkezik és a közgyűlésen való részvétel az által is lehetővé tett, hogy a m. kir. államvasutakon Budapestre és vissza féláru vasuti kedvezmény engedélyeztetett. Városunkból és megyénkbel sokan készülnek ez alkalomból Budapestre és éppen a résztvevők érdekében kívánatos, hogy mielőbb jelentsék be az egyesületnek (Budapest, Királyi bérház), hogy a kedvezményes jegy igazolványát kiadthassák. Megjegyezzük, hogy a félárú jegy kedvezményét hölgy és úr egyaránt igénybe veheti. Budapesten már most megalakult előkelő urnékból a száztáru fogadó-bizottság és elhatározta, hogy Auguszt kir. hercegnőt ünnepiesen fogadja a m. tud. akadémia előtt; a magyar nők hódulatukat fogják bemutatni; ifjú ur leányok állanak fehérben öltözve sorfalat és virágot szórni. A rendezőség számít arra, hogy erre az ünnepségre a vidéki közgyűlések tagjai fülhozzák leányukat s így a fogadás országgraszáló szép ünnepség lesz. Magán a közgyűlésen Korányi egyetemi tanár, a tüdőbetegség elleni mozgalomnak hazánkban apostola, tartja a beszédet és az agilis rendezőség gondoskodik, hogy a vidékről felutazó urasszonyok s mindenki vonzó, érdekes, nagyméretű ünnepségnek legyen részesévé.

— Jégeső Kovásznán. Itéletidő vonult el e hó 24-én délután Kovászna fölött. Már 1 ó. 30 p.-kor kevés esővel apró jégszemek hulltak a felhőkből s rövid időközökben napfény és futó eső egymást váltották fel a délelőtti tropikus hőség után míg körös körül az égbolton terhes gyanus felhők tolongtak az égbolton. D. u. 3 ó. 30 p. után heves szélroham mellett alkonyati szürkéség borult a falura, s pont 3 ó. 40 p. jégzápor borította el a községet és határát. Fül-siketítő zugással, csatogással égdörgés zenéje mellett omlottak a galambtojásnyi, s dió nagyságu jégdarabok, melyektől rövid idő alatt fehér lett a tájék. A jégvihar 7—8 percig tartott, iszonyu kárt okozva fákban veteményekben, s a vetésekben. A tavalyi szárazság után a termés az egész határon tönkre ment. A jég néhol másnap reggel is tömegekben hevert. A jégverés után szakadó eső hullt még 25-én is. — Ez volt Orbán bevonulása Kovásznára.

— Esküdtészeki tárgyalások. A közdivásárhelyi kir. törvényszéknél a június havi esküdtészeki tárgyalások a következő sorrendben lesznek: Junius 14-én 1. sepsiszentgyörgyi Pakucs István gyujtogatási ügyében; 2. bálafalvi ifj. Baritz Ferenc s társai Zonda Lázár és Zonda József rablári ügyében; — június 15-én 3. nagyborosnyói Bacs János s társa Fodorán János szándékos emberölési kísérlet ügyében; 4. feldobolyi Benedek Sándor és zágoni Nagy Bálint gyujtogatási bűnügyében; június 16-án 5. nagyajtai Gáspár István szándékos emberölési kísérlet ügyében; 6. pipolei Benedek József szintén szándékos emberölési bűnügyében; június 17-én nyujtói Lukács Alajos gyilkossági bűnügyében.

— Veszedelmes betörő felett itélkezett május 26-án a közdivásárhelyi kir. törvényszék. Az erdélyi részeken ismeretes eme nevezetes betörő keresé diótlósági s Henning József a neve, aki már több bíróság által volt elítélve, ujabban Sepsiszentgyörgy vidékén követett el betöréses lopást, melyért a bíróság 3 évi fegyházbüntetéssel sújtotta Henning Józsefet.

— Állami rendőrség. Sepsiszentgyörgyön október 1-én 1 esendőr őrmester 10 esendőrrel átvesszi a rendőrségi szolgálat teljesítését s ezzel az ottani rendőri viszonyok remélhetőleg kedvező alakulást fognak érni. Az ügy ilyen kedvező elintézésében oroszlanrészre van g. Haller János főispánnak. Kézdivásárhelyen is jól fogna az állami rendőrség szervezése, mert a közbiztonsági viszonyok utóbbi időkben itt is nagyon kedvezőlenek kezdettek válni.

— Halálozás. A kászónimpári nemes Balázs család egy előkelő tagjával nyílt kesvedett. Szatmármegye Érkörtvélyesen lakó kászónimpári Balázs József e hó 16-án életének 53-ik és boldog házasságának 25-ik évében elhalálozott. Halálát neje szül. irinyi Irinyi Szeréna, s gyermekei: József és Stephánia gyászolják.

50 évi siker!

Eszéki
ARCKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR-SZAPPAN
eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát

Valódi csakis a
DIENES C.J. „SZALVATOR”-gyógyszertárából

Eszéken felsőváros:

1 tégely eszéki arckenőcs ára	70 fillér és 1 korona.
1 db Szalvator-szappan	1 korona.
1 tégely kézi paszta	1 20 fillér.

Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71.012. számú B. m. rendeletnek.

Főraktár: BUDAPESTEN:
TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszerész
29. 8-10.
VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

ISZÁKOSSÁG nines többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

(54. 4 - 10.)

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szobeszepe a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzeneszepe teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csodálatos és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégis nem is sejtje mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegénység és hecstelenségétől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Termékek fiatal embert a jó utra, és szerencséhez segítettek és sok embernek életét számos évvel meghosszabbították.

Az intézet m. y a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánnak egy próba adagot és egy közzétűt és kkal tollt könyvet díj és költ. bérmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kérjük, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

1 GYEN PRÓBA 96 szám.
Várja ki ezen szelvényt és küldj még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

GOZA INSTITUTE (Dept 96), 62.

Chancery Lane, London, Anglia.

HIRDETÉSEK

olcsó áron felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

5 hold here vetésnek első termése, esetleg a második termése is

ELADÓ.

Értekezhetni: **Szabó Géza** tanítónál.

(65. 1-2.)

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a legújabb és legdivatosabb bál, eljegyzési és esketési meghívókat, értesítéseket, névjegyeket, továbbá mindennemű alkalmi és más nyomtatványokat nagyon diszes kiállításban. — Gyászkoszorúk szallagaira feliratok fekete, arany és ezüst nyomással vagy valódi érebetűkkel, melyek a szallagról soha le nem hullnak — olcsó áron eszközöltetnek.

Levelezőlapalbumok.
Emlékkönyvek.

Mindennemű szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok mind raktáron vannak. * * *

Ima- és énekkönyveket, úgy katolikusok mint reformátusok részére nagy választékban tartok. Továbbá mindennemű kép-, mese- és álmokönyvek, legújabb népdalok nagy raktáron. Mindennemű tankönyvek, tanszerek és naptárok dus választékban.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Könyvkötészetemben minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm és azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tisztezté tartósabbakká válnak. Bőrárukban nagy választék van raktáron, u. m.: pénzerszények dohány-, cigaretta-, szivar- és

névjegy-tálcák. Füszük, bajuszkefék. Továbbá acél- és nikkell remontoar zsebórák, pisztolyok, revolverek, szemüvegek, hegedűhurok, cvikke-rek, olvasók, borotvák

IFJ. JANGSÓ MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószer- és könyvkereskedése

KÉZDIVÁSÁRHELYT.

a „Jancsó”-féle gyógytár mellett.

A Székelyföld legnagyobb nyomtatványraktára.

Butorraktáromban mindigállandóan raktáron tartok szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezéseket, vaságyakat, gyermekkoszort, ablak garnisont, hajlitott és

préselt ületű székeket, chiffonokat, mosdó-, éjjeli- és étszekerényeket, ebédlő és heverő diványokat matracokat stb., stb., melyeket a jelenleg újonnan berendezett asztalos műhelyemben kitűnő száraz anyagból saját felügyelete alatt készíttetek s olcsó árak mellett boesátok szives rendelkezésre.